

ZÖLD PÉNZÜGYI JELENTÉS 2022

JELENTÉS ÍVE

1) Nemzetközi fejlemények és hazai fenntarthatóság

Célja: Bemutatni a főbb változásokat az elmúlt egy évben globálisan és hazánkban. Továbbá az MNB-s fenntarthatósági és versenyképességi jelentéseket összefoglalni, kapocsként szolgálni.

2) Klímaváltozásból eredő pénzügyi kockázatok és negatív externáliák mérése

Célja: A FPF által készített módszertanok alapján a klímakockázatok számszerűsítése és a tavalyi Zöld Ajánlás eredmények s főbb megállapítások bemutatása

3) A zöld finanszírozás fellendülése

Célja: Hitel- és tőkepiac innovációinak bemutatása, a zöld finanszírozás felfutásáról összefoglalót adni.

4) Zöld pénzügyek akadémiai vonatkozásai

Célja: Az MNB zöld pénzügyek oktatási, kutatási és kutatást elősegítő tevékenységéről átfogó képet nyújtani.

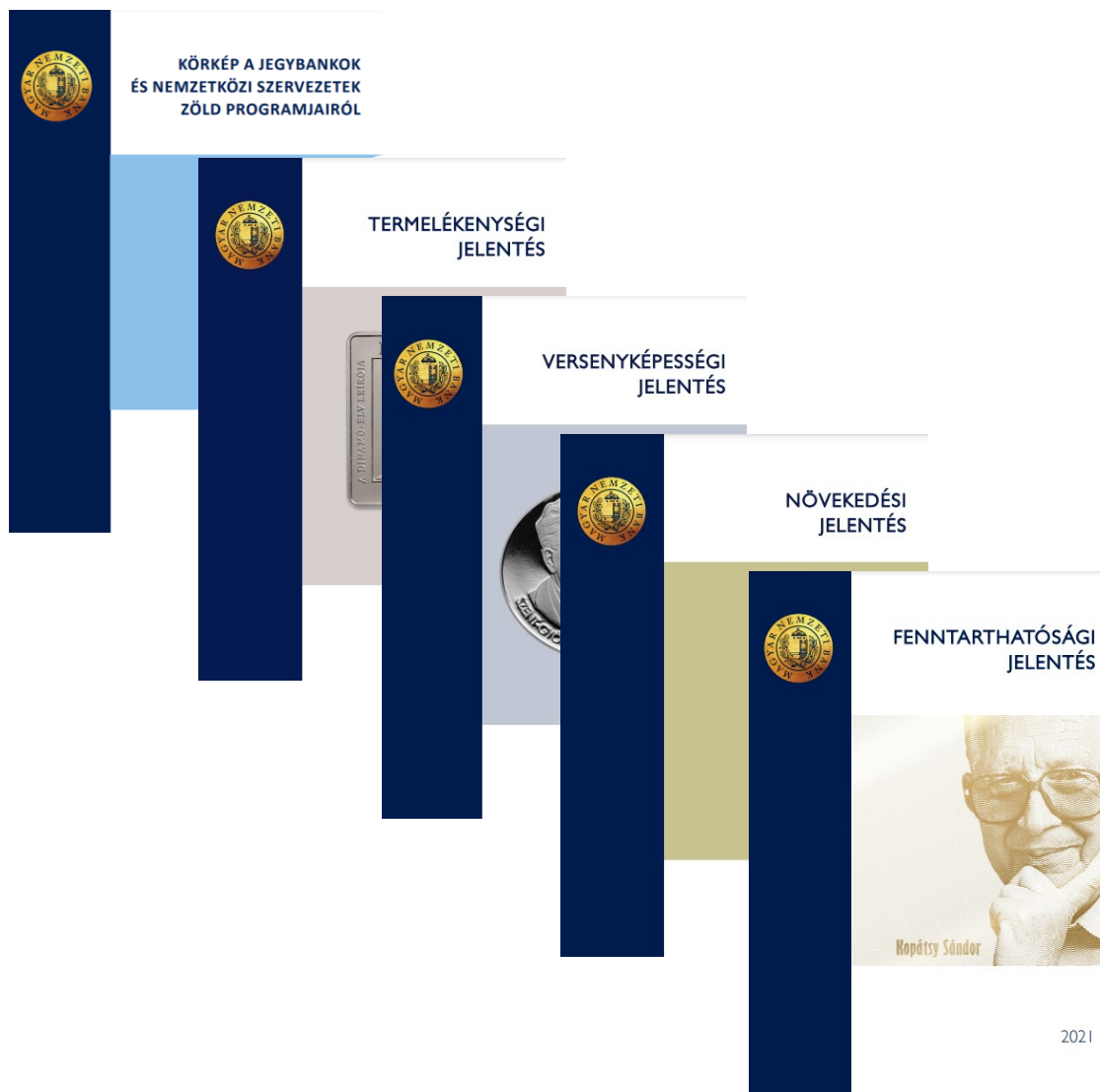

5) Hazai szabályozás és várható változások

Célja: Az idei és várható szabályozásról, adatszolgáltatásról és MNB tevékenységről összesítve beszámolni.

NEMZETKÖZI KÖRKÉP ÉS VERSENYKÉPESSÉGI JELENTÉSEK

2021

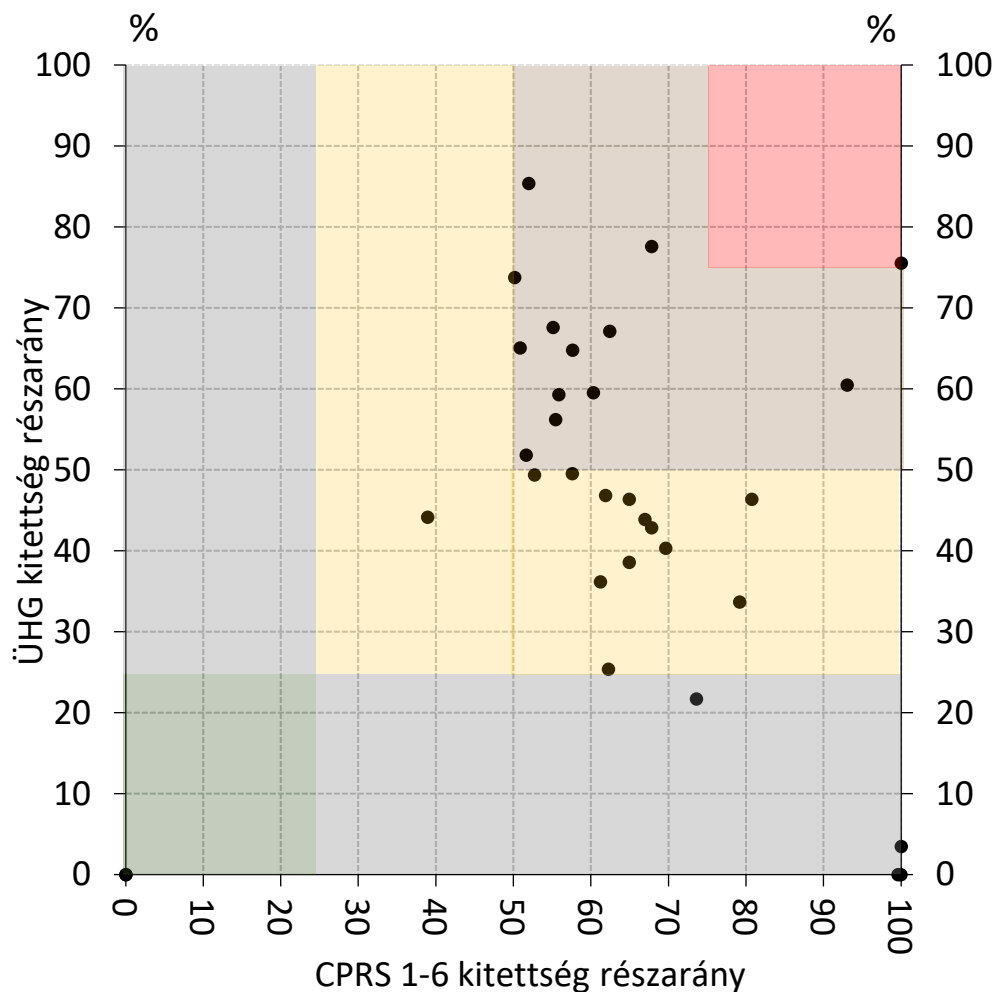
Hazánk a komplex mutatószámok alapján középszerűn helyezkedik el

Az elmúlt 50 évben folyamatos biológiai deficitben volt

Gazdaság átalakítása szükséges, amelyhez a pénzügyi rendszernek kell biztosítani a tőkét

BANKI KLÍMAKOCKÁZATI HÁLÓ: JELENTŐS KLÍMAKOCKÁZATI KITETTSÉGEK A VÁLLALATI HITELPORTFÓLIÓKBAN

A HAZAI BANKRENDSZER
KLÍMAKOCKÁZATI HÁLÓJA

Forrás: MNB

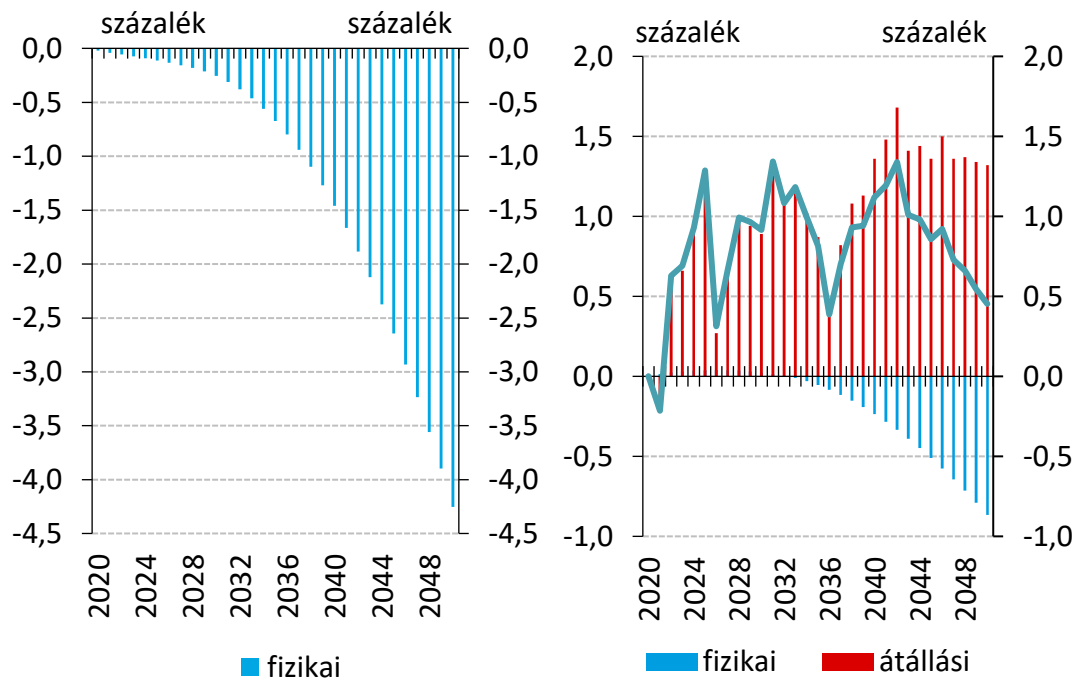
- Felső negyed
- Közép-felső negyed
- Közép-alsó negyed
- Alsó negyed
- Szürke zóna

A klímakockázati háló segítségével mérhetőek az egyes hitelintézetek és a teljes vállalati hitelportfólió ÜHG intenzitás és az átállási kockázatoknak fokozottan kitett szektorok felé fennálló kitettség szerinti kockázati értéke. A hazai banki portfóliók ugyanolyan arányban kitettek klímaváltozási szabályozásokkal érintett szektoroknak, de vélhetőleg magasabb arányban kitettek ÜHG-intenzitásuk alapján az európai bankoknál.

Csoport	Bankrendszer megoszlása (vállalati hitelkitettségek szerint, %)	Bankrendszer megoszlása (mérlegfőösszeg szerint, %)
Felső negyed	0,00	1,20
Közép-felső negyed	49,00	55,10
Közép-alsó negyed	50,30	39,70
Alsó negyed	0,00	1,30
Szürke zóna	0,60	2,70

A HOSSZÚTÁVÚ KLÍMA-STRESSZTESZT EREDMÉNYEI I.

Az átállásnak összgazdasági szinten lehet pozitív GDP hozadéka, mivel kedvezően hat a beruházás és a nettó export komponensekre.

Rendezett átállás esetén – a globális hőmérséklet visszafogottabb emelkedése nyomán – a fizikai hatások jelentősen mérséklődnek.

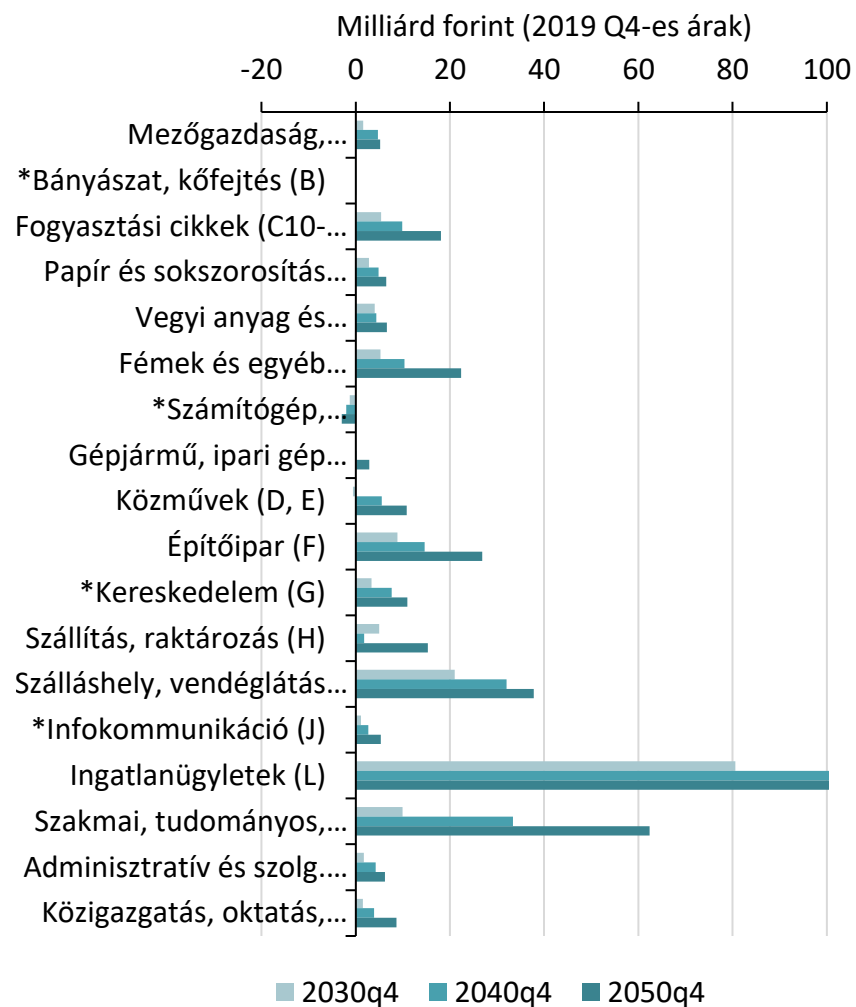
Rendezett átállás esetén a csökkenő szénhidrogén import hatására javul folyófizetési mérleg és amely növeli lakosság elkölthető jövedelmét.

A MEGHIÚSULT ÉS RENDEZETT ÁTÁLLÁSKOCKÁZATAINAK GDP-HATÁSA - SZÁZALÉKOS ELTÉRÉS A KLÍMAMENTES ALAPPÁLYÁTÓL

Forrás: MNB

A HOSSZÚTÁVÚ KLÍMA-STRESSZTESZT EREDMÉNYEI II.

Az MNB klímastressztesztjének középpontjába a nem-teljesítő hitelek arányát állította.

Az eltérő globális jövőpályák merőben más hiteltörlesztési képességet tartogatnak a különböző iparágakban tevékenykedő hazai vállalatoknak, így az őket hitelező bankok számára.

A meghúszult átállás időben egyre növekvő többlet kockázatokat hordoz, egyes szektorokban kifejezetten jelentőseket.

Az NPL ráták százalékos eltérése a szálláshely (I), az ingatlanügyletek (L) és a papírfeldolgozás (C17-18) szektorokban a legmagasabb.

NEM TELJESÍTŐ HITELEK TÖBBLET NPL RÁTÁI SIKERTELEN ÁTÁLLÁS ESETÉN - SZÁZALÉKOS ELTÉRÉS A KLÍMAMENTES ALAPPÁLYÁTÓL

Forrás: MNB

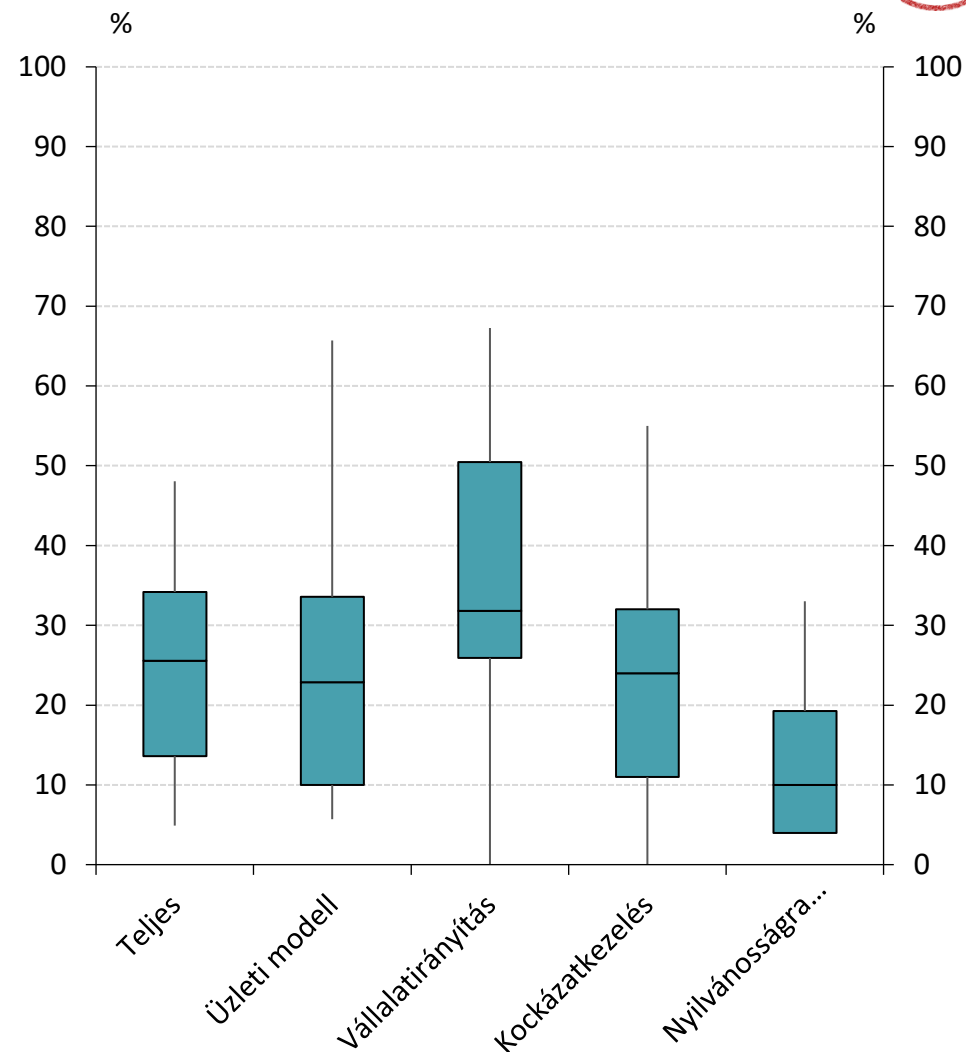
BANKRENDSZER FENNTARTHATÓSÁGA ZÖLD AJÁNLÁS TÜKRÉBEN I.

Az önértékelési kérdőív (2021.09) az Ajánlás fejezetei szerinti témakörökön át vizsgálja az intézmények felkészültségi szintjét.

21 hazai hitelintézet töltötte ki, amelyek összesített mérlegfőösszeg alapján a magyar bankrendszer kumulált mérlegfőösszegének 84 százalékát teszi ki.

A válaszokat egy értékelési rendszer alapján pontszámmá alakítva, összességében a magyar bankok 25 százalék körüli eredményt értek el, ami alacsony, de régiós szinten jellemző felkészültségi szint.

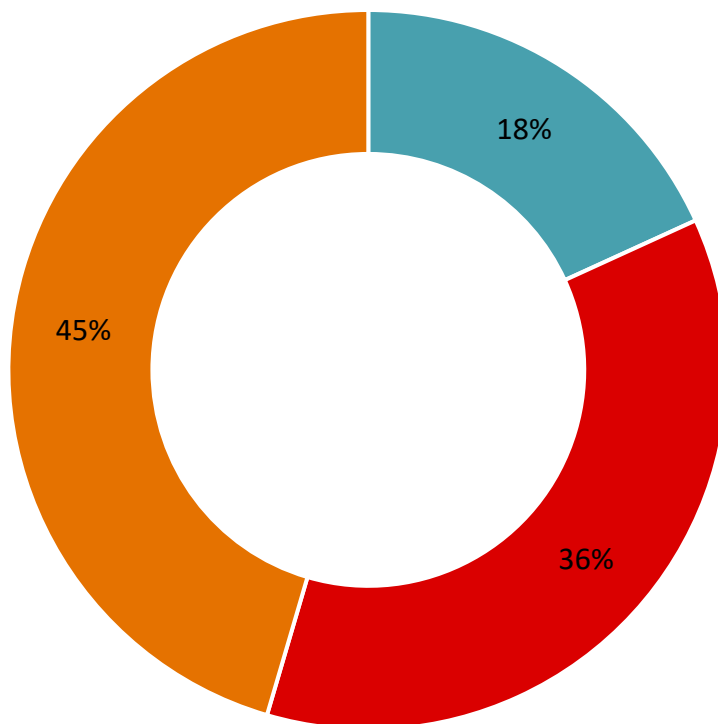

ZÖLD AJÁNLÁS MEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSEK ELOSZLÁS

Forrás: MNB (2021)

BANKRENDSZER FENNTARTHATÓSÁGA ZÖLD AJÁNLÁS TÜKRÉBEN II.

■ Teljesítve ■ Folyamatban
■ Vannak tervek ■ Nincsenek tervek

A kockázatok folyamati szinten megvalósuló azonosítása lehetővé teszi azok beépítését az üzleti stratégiába.

Hosszabb üzleti tervezési időhorizontok megjelenése.

5 hazai intézmény is élen jár a folyamati szintű kockázatazonosítási gyakorlatban.

4 rendszerszinten jelentős intézménynél már folyamatban van az üzleti stratégia megújítása.

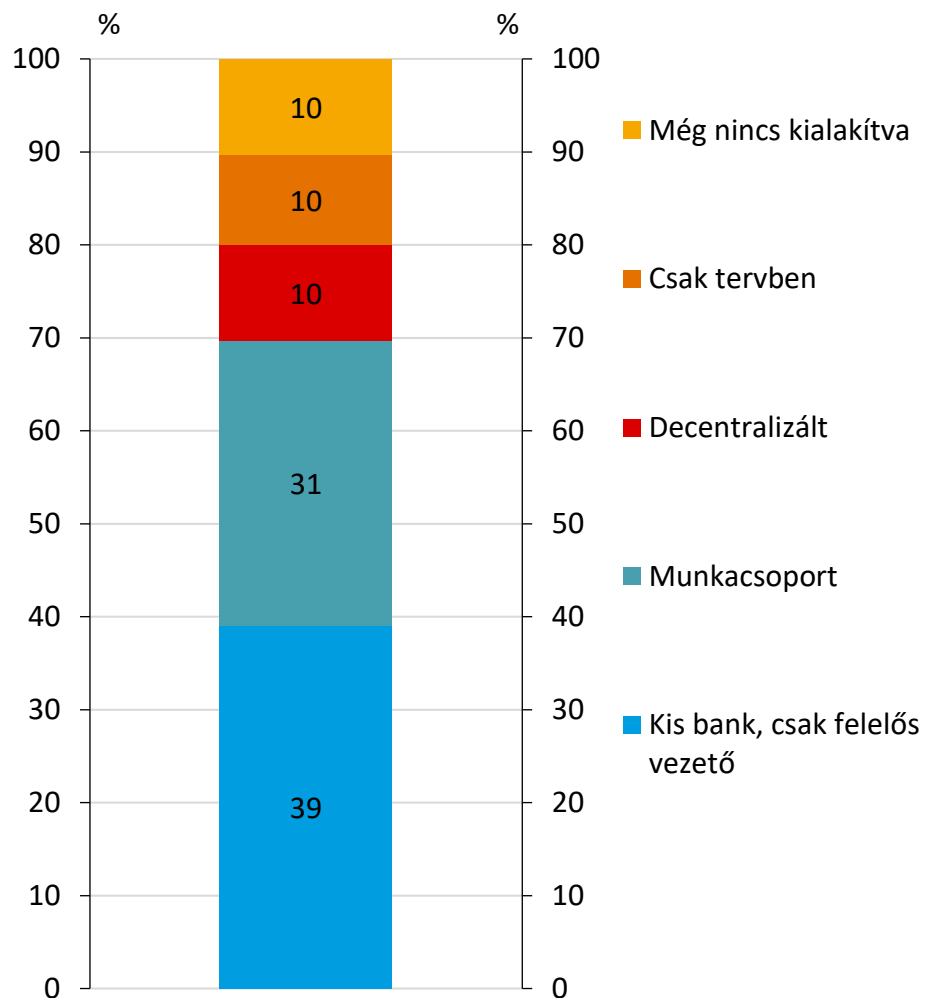
Sok hely a tervezési szakaszban jár vagy még terveket sem dolgoztak ki.

BANKOK ARÁNYA, AHOL AZ ÜZLETI STRATÉGIA FRISSÍTÉSRE KERÜLT A KÖRNYEZETKÁROSODÁSBÓL FAKADÓ KOCKÁZATOKKAL

Forrás: MNB (2021)

BANKRENDSZER FENNTARTHATÓSÁGA ZÖLD AJÁNLÁS TÜKRÉBEN III.

8 rendszerszinten jelentős intézmény többsége számot-tevő szervezeti átalakításokat eszközölt az Ajánlásban foglalt elvárásoknak.

7 hitelintézetnél kinevezésre került az éghajlat-változással kapcsolatos és környezeti kockázatok kezeléséért felelős vezető.

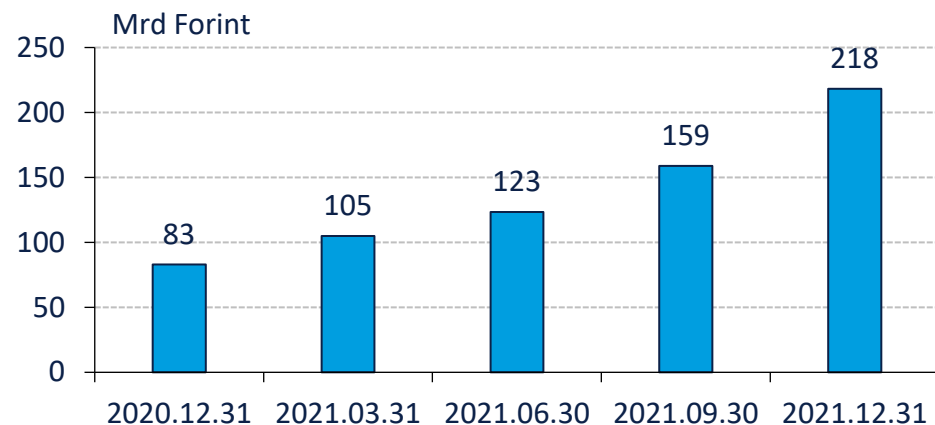
6 rendszerszinten jelentősnél kialakításra kerültek a belső folyamatok, hogy az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testületek rendszeresen kapjanak jelentést az intézmény számára a materiális éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatokról.

KÖRNYEZETI KOCKÁZATOKÉRT FELELŐS SZERVEZETI EGYSÉG FORMÁJA

Forrás: MNB (2021)

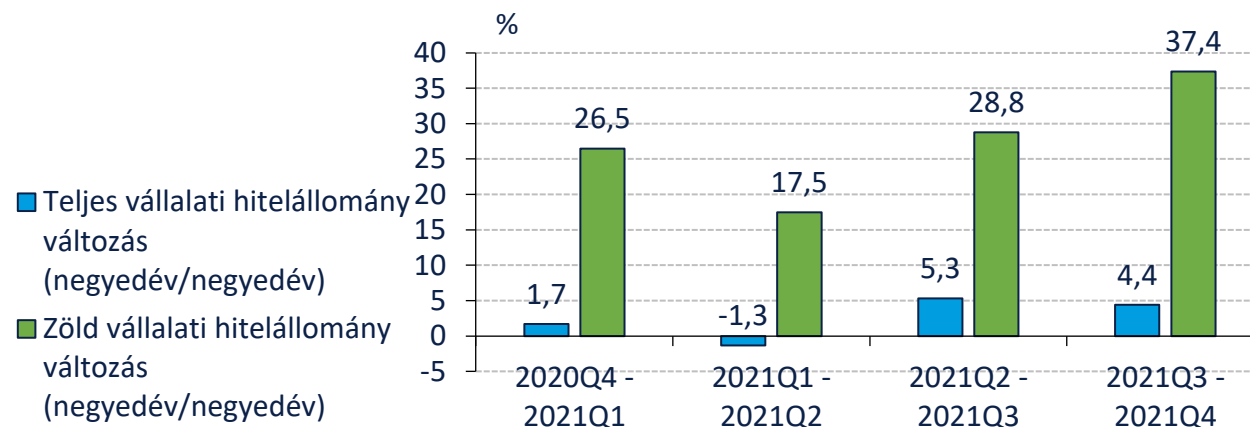

ZÖLD VÁLLALATI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TŐKEKÖVETELMÉNY KEDVEZMÉNY ALAKULÁSA

2021. év végére 218,19 milliárd forintnyi zöld hitelkitettség került be az MNB zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény programjába.

Az infrastruktúra támogató faktorral érintett zöld hitelek állománya 2021. év végére meghaladta a 461 milliárd forintot.

**csak a vállalati tőkekövetelmény-kedvezmény programban résztvevő zöld hitelállomány alapján*

ZÖLD VÁLLALATI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TŐKEKÖVETELMÉNY KEDVEZMÉNY HITELCÉLOK

Megújuló energia

- A ZVT-ben lévő hitelek 94%-át a megújuló energia jelenti.
- A 2050-es klímasemlegességi cél eléréhez a kulcs szektor az energia szektor, amely egyben a legtöbb finanszírozási beruházást igényli.
- Napenergia 83 százalékát tette ki a megújuló energiaarányának.

Agrárium

- A jelentős és egyelőre jó minőségű mezőgazdasági földek ellenére kevésbé érvényesülnek a fenntarthatósági szempontok.
- ÜHG kibocsátáson felül, a fenntartható vízgazdálkodás és biodiverzitás is kiemelt szempont.

Elektro- mobilitás

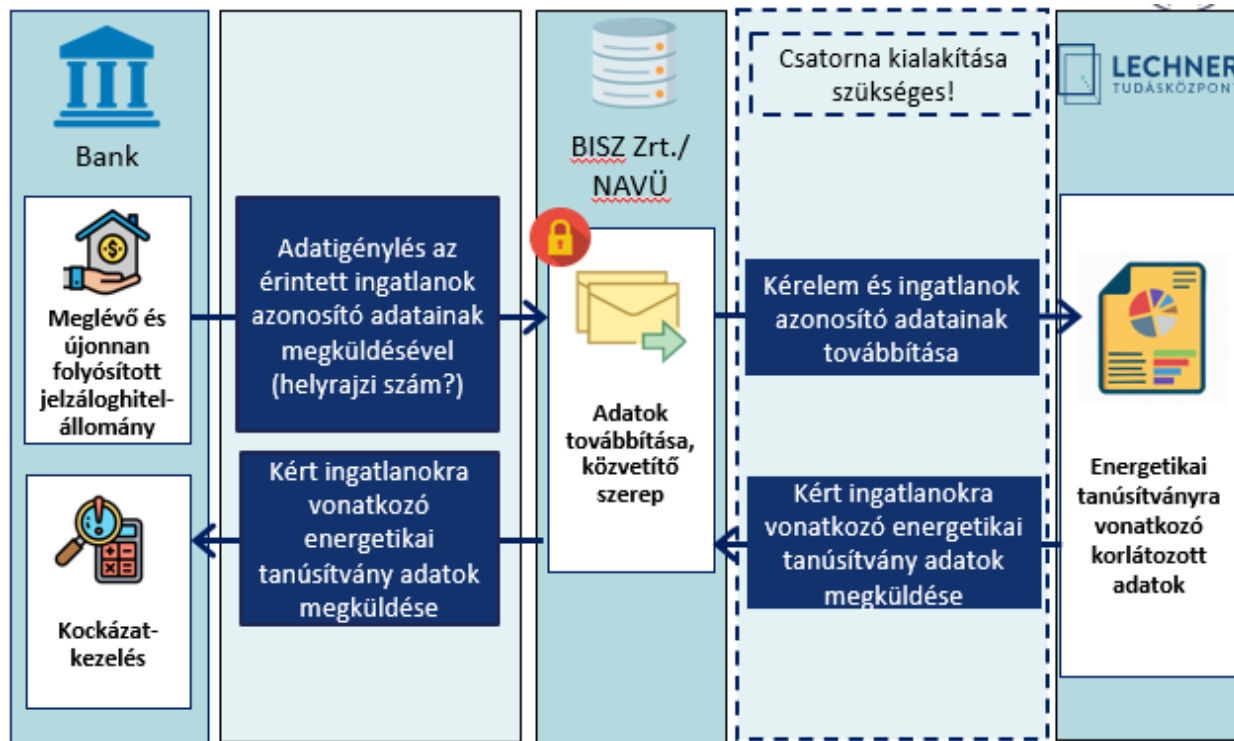
- Jövő Mobilitás Szövetség számítása szerint 2021 októberben 18,8 ezer elektromos autó volt hazánkban, ez 2026-ra 125 ezer darabra növekszik.
- BME az MNB-vel együttműködve készít egy elektromos autó kalkulátort.

Kereskedelmi ingatlanok

- 1) EU Taxonómia megfelelés 2) Magyar sajátosságokra szabott Taxonómia 3) Nemzetközi ingatlanminősítés
- Túlnyomó részben irodaházak voltak, elhelyezkedésükben Budapestre koncentráálódtak.

AZ ENERGETIKAI TANÚSÍTVÁNY ADATOK LECHNER TUDÁSKÖZPONTTÓL VALÓ LEKÉRÉSÉNEK EGY LEHETSÉGES FOLYAMATA

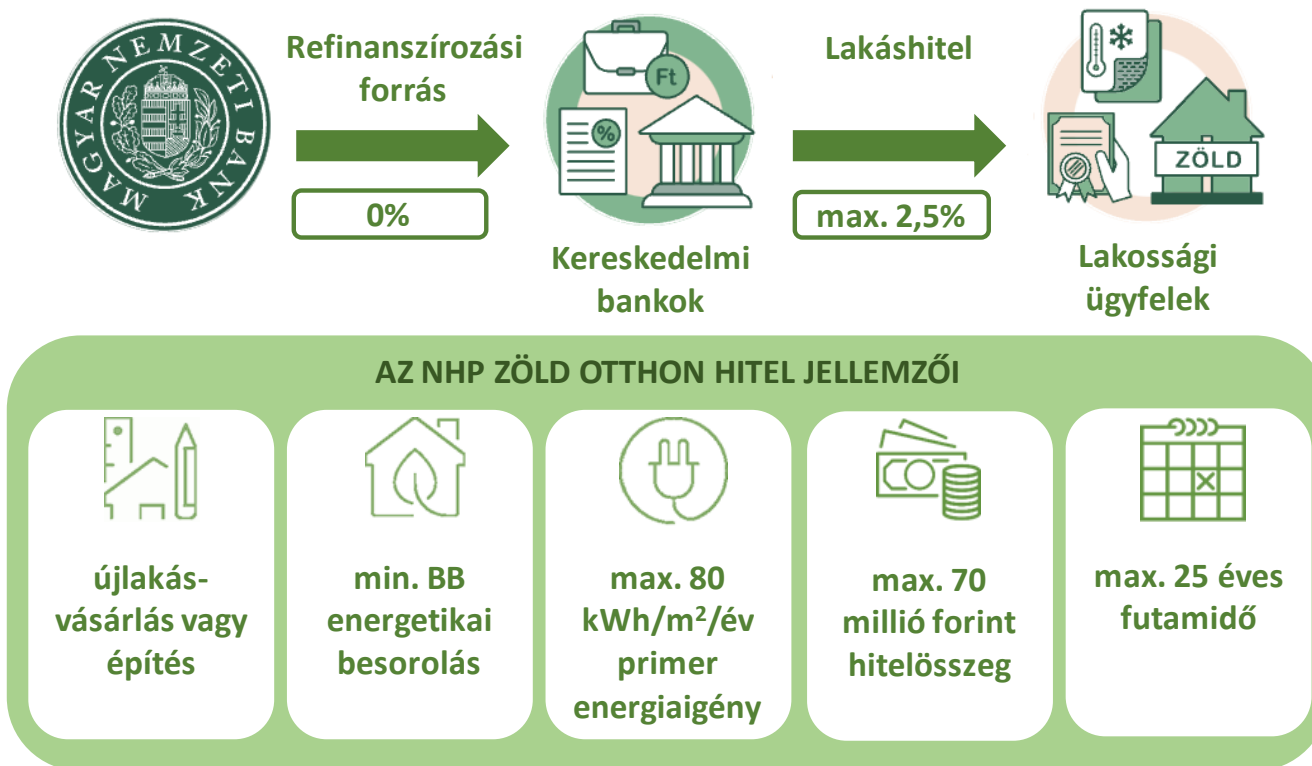

A jogszabályi környezet változása nélkül a zöld jelzáloghitel-állomány jelentős része nem lesz beazonosítható, ami a megfelelő kockázatértékelést és a zöld szabályozói célok elérését is korlátozza.

Az állam által kezelt adatokhoz való hozzáférés hatékony megoldást jelentene a zöld hitelezés elterjedésének támogatásában.

ZÖLD OTTHON PROGRAM

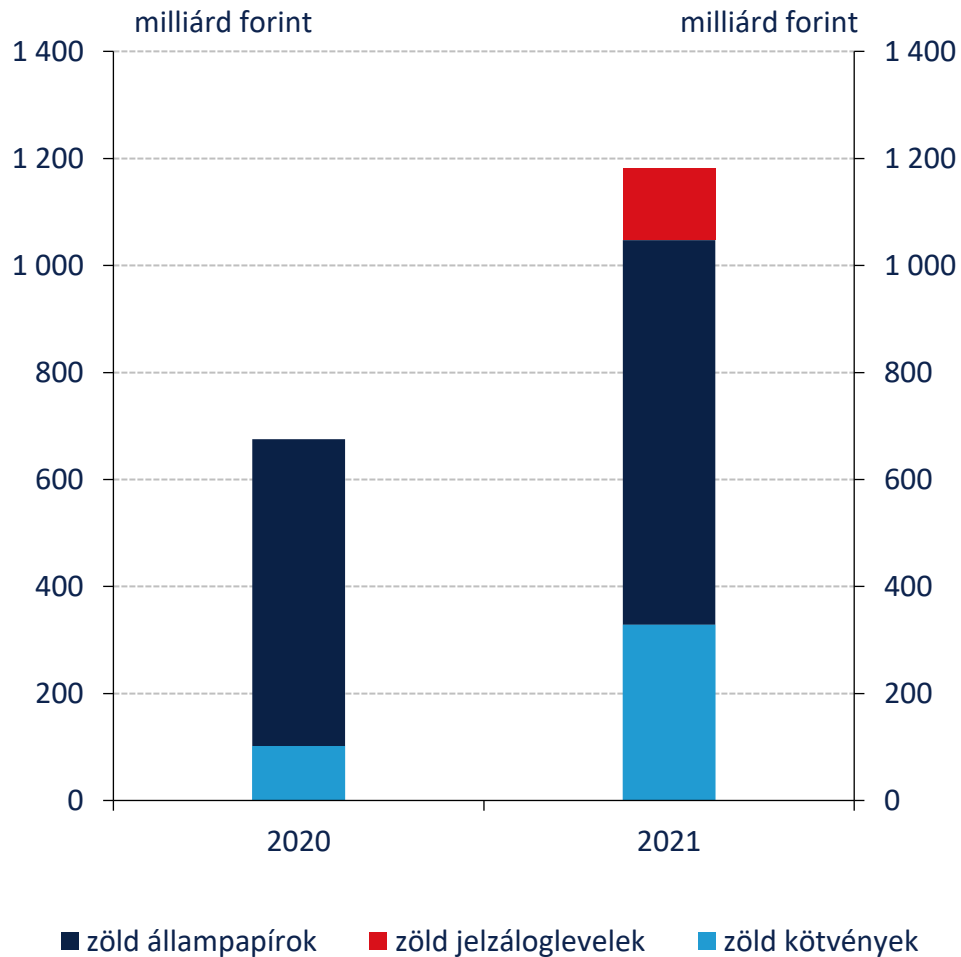

A Monetáris Tanács április 5-i ülésén a program keretösszegét 100 milliárd forinttal 300 milliárd forintra emelte.

A BB energiahatékonysági kategória mellett az ingatlan primer energiafelhasználásának felső korlátja az addig megkövetelt 90 kWh/m²/év helyett 80 kWh/m²/év értékre csökkent.

ZÖLD TŐKEPIAC SZÁMOKBAN

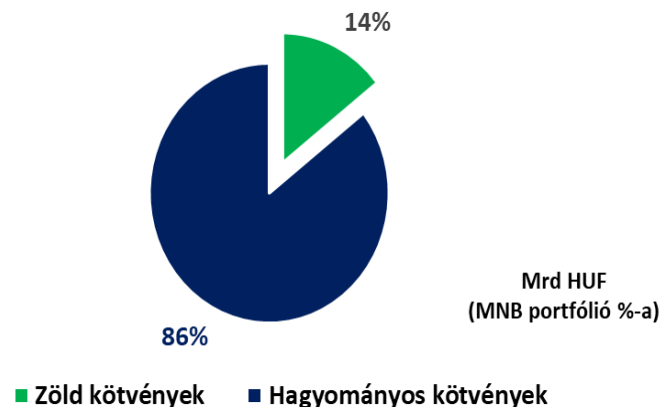

A Magyar Nemzeti Bank elkötelezett a hazai zöld tőkepiac fejlesztésében, ezért több lépést is tett már annak érdekében, hogy a tőkepiac nagyobb mértékben tudja támogatni hazánk környezeti fenntarthatóságát.

A piaci fejlemények mellett megemlítendő, hogy 2020 és 2021-ben folytatott munka során megszülettek a Magyarország fenntartható tőkepiaci stratégiáját és akciótervét megalapozó ajánlások.

ZÖLD VÁLLALATI KÖTVÉNYEK AZ NÖVEKEDÉSI KÖTVÉNYPROGRAMON BELÜL

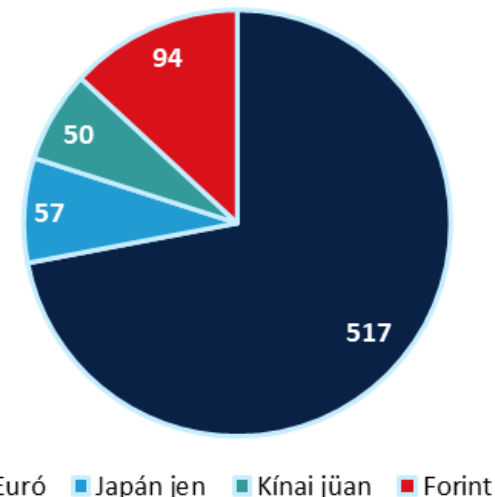
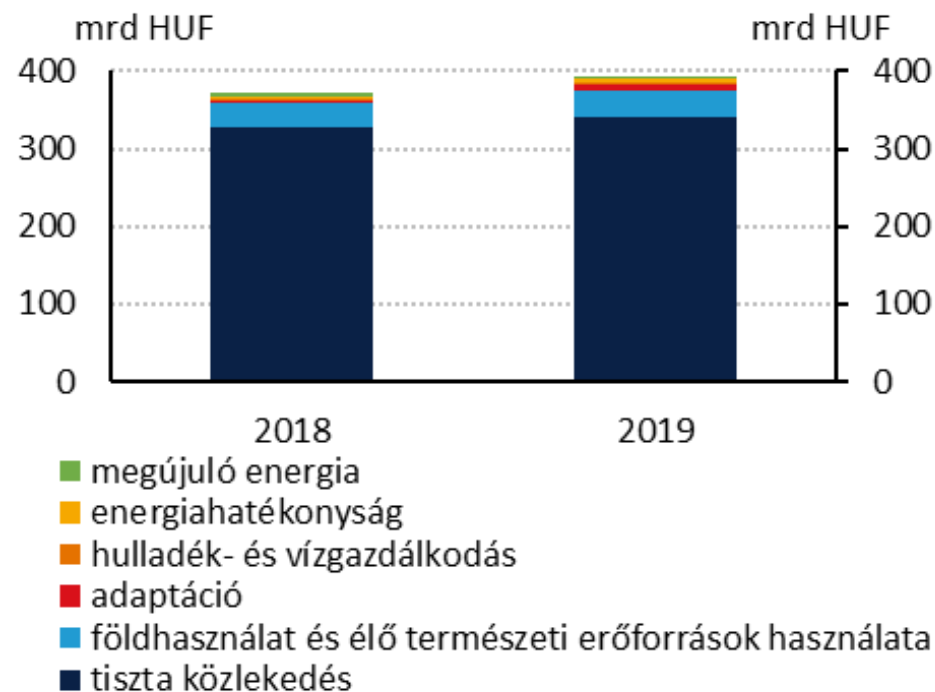
Az NKP instrumentális volt a hazai zöld kötvény piac beindításában.

Az NKP keretében forgalomba hozott zöld vállalati kötvények kibocsátói olyan, magukra érvényes Zöld-kötvény Keretrendszereket hoztak létre, amelyek rendelkeznek egy független harmadik fél külső felülvizsgálatával.

Bár az MNB Monetáris Tanácsa 2021. decemberi ülésén az NKP lezárásáról döntött, az MNB szándéka, hogy a vállalati zöld kötvénypiacon később további kibocsátások valósulhassanak meg.

ZÖLD ÁLLAMPAPÍROK FELFUTÁSA

A zöld tőkepiac kibocsátói oldalán az államok egyre aktívabb szereplőnek számítanak.

A 2020-as sikeres deviza kibocsátásokat követően 2021-ben megkezdődött a forint zöldkötvények értékesítése is.

2020 májusában került publikálásra Magyarország Zöldkötvény Keretprogramja, amely alatt 718 milliárd forint zöldkötvény került kibocsátásra 2021 végéig.

ZÖLD JELZÁLOGLEVÉL-PIAC INDULÁSA

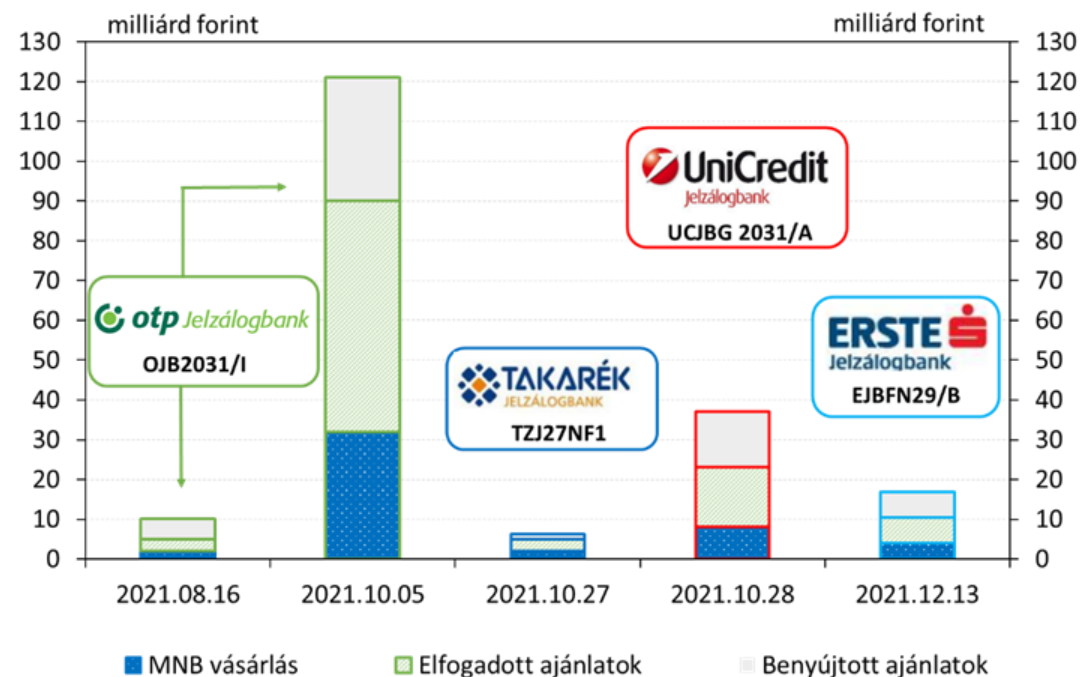

A zöld jelzáloglevelek célzott, biztonságos forrást jelentenek a bankok számára ahhoz, hogy energiahatékony ingatlanok építését és vásárlását finanszírozzák jelzáloghitelek útján.

A Zöld eszköztár-stratégiájával összhangban az MNB 2021. augusztusban elindította Zöld Jelzáloglevél-vásárlási Programját.

A zöld jelzáloglevelek előnyben részesítése érdekében az MNB módosította egyik makroprudenciális finanszírozási követelményét, a jelzáloghitel-finanszírozás megfelelési mutatóra (JMM) vonatkozó szabályozást.

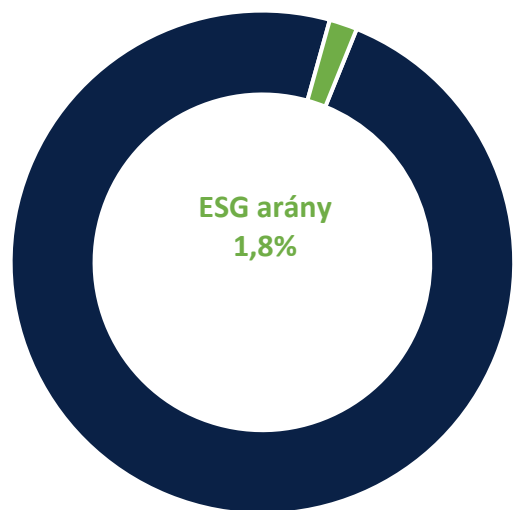
A 2021-es zöld jelzáloglevél-aukciók főbb részletei

BEFEKTETÉSI ALAPOK

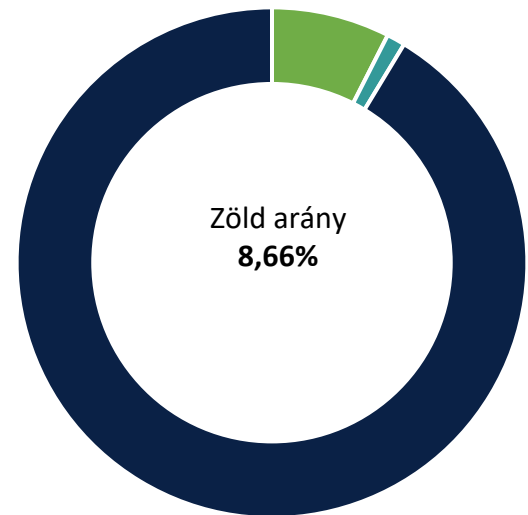
UNIT-LINKED BIZTOSÍTÁSOK ÉS PÉNZTÁRI PORTFÓLIÓK

nettó eszközérték szerint
2021.12.31.

A világfolyamatokat tekintve a környezeti vagy társadalmi fenntarthatósággal kapcsolatos vagy jó vállalatirányítási gyakorlatokat előmozdító, úgynevezett ESG befektetési alapok az elmúlt években igen dinamikus fejlődést mutattak.

A HAZAI ESG ALAPOK ARÁNYA ÉS VOLUMENE
NETTÓ ESZKÖZÉRTÉK SZERINT

■ ESG ■ fenntartható ■ hagyományos

A biztosítói szektorban a unit-linked eszközalapok adnak továbbra is lehetőséget arra, hogy az ügyfelek zöld szempontokat is figyelembe vevő befektetési igényeit kiszolgálják.

A HAZAI ZÖLD ESZKÖZALAPOK ARÁNYA NETTÓ
ESZKÖZÉRTÉK SZERINT 2021-BEN

MNB ZÖLD OKTATÁSI ÉS KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGE ÉS A ZÖLD PÉNZÜGYI TUDOMÁNYOS DÍJAK

Egyetemi oktatási tevékenység

BME

Zöld pénzügyi specializáció
TDK témavezetés

NJE

Fenntartható pénzügyek I.-
II.

SZTE

Bevezetés a fenntartható
pénzügyekbe

Egyetemi kutatási együttműködések

BME együttműködés

- Elektromos autó kalkulátor
- Magyarország Smart Térképe
- MNB Napenergia Fórum
- Zöld számviteli logika és stratégia terjesztése
- Vízgazdálkodás

SZTE együttműködés

- Fenntarthatósági minősítések szerepe
- ESG adatok hatása a könyvvizsgálatban

Tudományos elismerések és kutatástámogatás

Nemzetközi Zöld Pénzügyi Életműdíj

Naoyuki Yoshino

Zöld Pénzügyi Tudományos Nagydíj

dr. Naffa Helena

Zöld Pénzügyi Talentum Díj

Molnár Kata

Zöld pénzügyi kutatási kezdeményezés

dr. Parádi-Dolgos Anett
kutatócsoportja
hazai agrárium kihívásaira
adaptálható green finance
megoldások

MNB KUTATÁS: ZÖLD PÉNZÜGYI ATTITŰD

Kutatás

- A zöld pénzügyi termékek kínálatának ösztönzése mellett fontos a potenciális kereslet élénkítése is és a szemlélet formálása.
- A magyar lakosság körében végzett reprezentatív kutatást az MNB.
- Célja a környezetvédelemmel és a pénzügyekkel kapcsolatos attitűd feltárása.

Főbb eredmények

- A környezetvédelmi problémák kategorikus tagadása nem jellemző, de az egyéni felelősség alulértékelt.
- A zöld pénzügyi termékek ismertek, azonban penetrációjuk egyelőre alacsony.
- A környezettudatosság és a háztartás pénzügyekhez való viszonya között összefüggés van.

HAZÁNKAAT IS ÉRINTŐ SZIGORODÓ SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET AZ EU-BAN

Taxonómia rendelet 8. cikk

Közzéteendő:
Taxonómiához igazítható
kitettségek az első két
környezeti célkitűzés
viszonylatában

Első közzététel: 2021-es
évre vonatkozóan 2022-es
nem pénzügyi jelentésbe

CRR 449a. cikk

Közzéteendő:
Klímakockázatokkal
kapcsolatos kvalitatív és
kvantitatív információk

Első közzététel: 2022-es
évre vonatkozóan 2023-as
3. pilléres jelentésben

SFDR rendelet

Közzéteendő:
Befektetések
fenntarthatósági
tényezőkre gyakorolt
káros hatásai (PAI)

Első közzététel: 2022-es
évre vonatkozóan 2023-as
időszakos jelentésben

FONTOSABB KÖZZÉTÉTELEK

*Részletesebb
gyűjteménye az
intézményi
közzétételeknek a Zöld
Pénzügyi Jelentés
mellékletében*

VÁLTOZÓ JOGSZABÁLYOK

NFDR-t kiegészítő CSRD

Részletesebb, szélesebb
körre kiterjedő ESG
közzétételi kötelezettség
vállalatoknak

CRR és CRD módosítás

ESG kockázat bevezetése,
fenntarthatósági
kockázatok rendszerszintű
kezelése

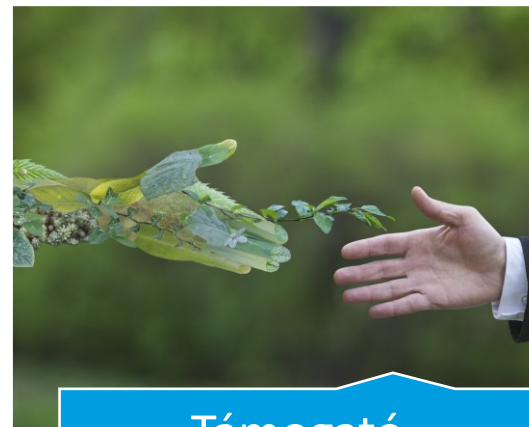
Solvency II. módosítás

Biztosítók
fenntarthatósághoz való
hozzájárulása,
ellenállóképesség javítás

MI VÁRHATÓ 2022-BEN?

Programok
finomhangolása

Támogató
ellenőrzések

Tematikus
stressztesztek

Oktatás és kutatás
prioritása

Túl a
„karbonvakságon”

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET ÉS VÁRJUK A KÉRDÉSEKET

TOVÁBBI ANYAGOK:

[HTTPS://WWW.MNB.HU/GREENFINANCE/](https://www.mnb.hu/greenfinance/)